

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlközásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

„Uram segits, mert elveszünk!”

Ezel a felkiáltással ébresztették a tengeren hányatott apostolok az alvó Üdvözítőt, mikor már látták, hogy a segítség csak egyedül ő benne van. Nem is csalódtak abban, a kihez ingségükben folyamodtak, mert első szava is az volt hozzájuk: „mit féltetek, kicsinyhitűek?” s megintvén a vihart, lecsillapította azt.

Az élet hullámain, gyöngé sajkában hanyódik, vetődik egész csapata a fiatal embereknek, kik előbb-később igaz tudásvágygyal és lelkesedéssel mentek annak idején az állami erdőőri szakiskolákba s miután ott kitartó szorgalommal és igyekezettel megszerezték maguknak azokat a hasznos tudnivalókat, melyek hivatva lennének az erdészet pályáján a megélhetéshez juttatni, azzal a biztos tudattal, hogy a kézhez vett jó bizonyítvány lesz az a varázskulcs, mely megnyitja előttük a jövőjük kapuját s s bevezeti abba a révbe, hol eddigi hosszas hanyattatásuk után megnyugodhatnak. És mikor ez a tudat, ez a remény megvillan agyukban, akkor éri őket a legnagyobb csalódás. Nem mondom, hogy valamennyit, de mindenesetre a nagyobb részt.

A várt állás csak jámbor óhaj marad és a legtöbb szakiskolás elszontyolodva kénytelen szegény sorsu szülei vagy rokonai nyakára menni (mert hiszen ritka az olyan szakiskolás, aki jómódu szülőknek lenne gyermeke, vagy pedig saját vagyonnal rendelkeznek) és most megkezdődik az ádáz küzdelem a létért, meg-

kezdődik a pályázatok hosszu, szinte végtelen láncolata. Szinte hallani lehet a szívének dobogását, mikor első pályázati kérvényét a végzett erdőőri szakiskolás a posta gyors szárnyaira bizza s azokat a „szerencsés út” kívánásokat, melyekkel kíséri. Számitgatja magában, mikor érkezett meg kérvénye rendeltetési helyére, mikor bontják fel; no most már olvassák, most tárgyalják, majd a választ is postára teszik. Végre hónapok multán megjön az annyira nehezen várt válasz. Most kell csak megnézni azt a kétséggel teljes arcot! hogy váltakozik azon a remény és félelem! Úgy szeretne már a boritékon keresztül látni! Alig várja, hogy megtudja tartalmát s mégis mennyire fél hozzáfogni a boriték felnyitásához.

Hát bizon rendesen jobban beüt a félelem, mint a remény, mert a kérvények legnagyobb része tagadó válasszal érkezik vissza.

Nem beszélek levegőből, megczáfolhatlan tények azok, a mikről itt beszélek. Alljon itt a magam szomorú példája.

Három évvel ezelőtt fűtő és gépkezelő voltam egy fűrészgárban s évi tiszta fizetésem 960 korona volt, ezenkívül pedig havonként 20—22 korona tisztességes mellékjövedelemre is szert tehettem, mert havonként átlag 60 órai munkát külön fizettek, óránként 36 fillérrel. Ekkor történt, hogy egy ismerős erdőőr rábeszélte arra, hogy menjek az erdőőri szakiskolába, mert ha ezt jó sikerrel elvégeztem, olyan állást fogok majd kapni, melynél maga a mellékjövedelem is többre fog rúgni, mint a fűrésznél az egész gépkezelői fizetésem. Meg-

mutatta tehát azt az arany hidat, a melyen át valóságos tündérországba juthatok s nem csoda, hogy fiatal, könnyen lánggra lobbanó szivem nem tudott a csábszavaknak ellenállni. Ráléptem a hidra s mult év őszén oda értem a tulsó végére, de itt bizon minden egyebet találtam, csak a várt tündérországot nem. A válasz rendesen rövid, de velős: „a kért állomás más pályázóval töltetett be“, vagy: „jelen kérvény nem volt figyelembe vehető“.

Az előbbihez hasonló választ kaptam egy főerdőhivataltól, melyhez mult év november havára kiírt 5 erdőlegényi állások egyikére folyamodtam s megkaptam ezt a választ is hosszú négy hónap multán, mely idő alatt máshova nem pályázhattam, mert eredeti okmányaim ott voltak, hiteles másolatokat pedig szegénységem mellett nem szerezhettem. Azóta ismét hét erdőhatósághoz folyamodtam, mindenütt ugyanazzal az eredménnyel. Időközben próbáltam szerencsét az államvasutaknál, a postánál, ezeknél is hiába. Az utóbbi helyeken a szakiskolánál végzett tanulmányainkat semmibe sem veszik, pedig hát valamivel talán azok is csak fölérnek.

Ha csak egy magam lennék ebben a szomorú állapotban, önmagamban kellene keresnem a hibát is, de hát számosan osztják sorsomat olyanok, kik az erdőéri szakiskolákat végezték.

Ezen az állapotonb ármikép segíteni kellene, mert a mi példánk könnyen elriasztóvá válhat azokra, kik egyébként nemes ambíciótól sarkalva az erdőéri tanfolyamot látogatni óhajtanák.

„Uram segíts, mert elveszünk!“

Ez a kiáltása az erdőéri szakiskolákat végzetek nagy részének, de hiábavaló, mert csak szórványosan hangzik fel s gyöngé arra, hogy azt, aki a segítségre hivatva van és arra képes is, fölébressze. Így nem érünk czélt, hanem hangjainkat tömöríteni s ez által erősíteni kellene.

Azt hiszem, hogy ha kérelemmel járulnánk a nagyméltóságu földmivelésügyi és közoktatásügyi m. kir. ministeriumokhoz s kitárnánk ott szomorú helyzetünket, azok módot találnának nem csak arra, hogy minket, de a jövőben is kikerülő ilyen érdemes szakiskolákat akár a kincstári, akár a közalapítványi, vagy végre a járási erdőknél elhelyeztessenek s így vagy az elzúllástól, vagy attól megmentsenek, hogy az erdőszeti pályának hátat fordítva más téren — melyre pedig sem vágyódásunk nem vonz, sem előtanulmányunk nem képesít — legyünk kénytelenek érvényesülni s a megélhetést megtalálni.

Az állami kezelésbe vett erdőket is becsámítva, közel hatvan erdőhatóságunk van, melyek mindegyikénél szükséges egy-két irodai

TÁRCZA.

Tigrisvadászat.

(A „Hazánk“ után.)

Az emberi nem legveszedelmesebb ellenségei közé tartozik az állatok legkegyetlenebbike a vészomjas tigris (*tigris regalis*, *felis tigris*). Pompásan megrajzolt macska ez, hossza bajszától mérve farka végeig 2'30, sőt néha 2'60 méter, de akadtak oly himnemű példányok, melyek csaknem 3 méter hosszúak voltak. Színezete különösen pompás, a sötét foltok élénk ellentétben állanak a világos sárga alappal — mint minden macskafajnál, a színezés a hátgerinc körül sötétebb. Az állatvilágnál tett ama tapasztalás, hogy egyes individuumok testszíne megfelel annak a helynek, ahol tartózkodnak, a tigriseknél is tartja magát. Bőre teljesen megfelel a nádasoknak, a bozót

sűrűjének és indus hazája szindus bokrainak. Akárhány gyakorlott vadász, de még az éles tekintetű bennszülöttek is igen gyakran észre sem vették az előttük heverő fenevadat, mert a tigrisbőr fekete foltjai nagyon hasonlítanak a nádhoz és kákához, míg a bőr színe a környezet fűvéhez és levélzetéhez.

Mindenki ösmeri ezt a rettenetes vadállatot az állatkertekből. Csak hogy mivé fajult itt már ez a trónjavesztett király? Bezzeg más fellépése van künn a szabadban. A királytigris leginkább Elő- és Hátsó-Indiában tatózkodik, innen át-átcsap Tibetbe, Perzsiába, Szibériába és Kinába; ez utóbbi birodalomnak csaknem minden részében található. Vannak, melyek még a hideg éghajlattal is dacolni próbálkoznak, mert bizony még a Kaspi-tenger nyugoti partjain, a kirgiz sivatagokon, az altáji Irtyis és Isim folyók között, de sőt még Irkuckban is akadnak tigrisek. Valószínű, hogy az itteni gazdag nyájak csalták ide őket. Leginkább a Korintha nevű bokrok sűrűjében szeretnek lesben állani, mert ezek koronája olyan sűrű, hogy

ember tartása: vajjon nem lehetne azokat a szakiskolásokat, kiknek jövőjéről egyébként gondoskodva nincs, a szakiskolából egyenesen ezekhez, az olyanokat pedig, kik talán irodai szolgálatra kevésbé alkalmasak, egyes nagyobb állami csemetekertekhez kirendelni s ha megfelelő állomások, illetve állások — értem a rendszeresítetteket — üresedésben nem lennének, őket megfelelő s legalább a legszerűbb igényeket kielégítő napibérrel alkalmazni mindaddig, míg a fokozatos előléptetések idővel nekik is helyet nyitnának az őket méltán megillető állásoknál.

Iyen eljárás mellett a haszon nem maradna egyoldalú, mert nem csak a szakiskolások lennének nyertesek, a mennyiben jövőjük már a pályájuk kezdetén biztosítva lenne, hanem nyernének maguk az erdőbirtokosok is, mert ilyen módon biztosan jutnának jó előtanulmányokkal rendelkező, szakképzett személyzethez.

Fel lehetne továbbá hívni az összes hazai magán erdőbirtokosok figyelmét is arra, hogy az erdőőri szakiskolák igazgatóságai útján erdeikhez jól képzett személyzetet kapnak s ha már nyilvános pályázatokat nem hirdetnek, legalább itt tudakozódhatnának alkalmas egyének iránt.

Végül célszerűnek vélném, hogy ha la-

punk azon tisztelt olvasói, kiknek tudomásukra jut, hogy vidékükön valamely erdőbirtoknál állomás van üresedésben, ne restellenék ezt a szerkesztőséggel tudatni, mely azután nyilvánossá tenné a dolgot.

Különben nem az eszközök, hanem az eredmény a lényeges: akárhogy, csak segítve legyen a mostani rossz állapotokon, mert ha soká így marad, akkor csakugyan elveszünk.

Bedő György

végzett szakiskolai növendék.

Néhány szó a közalapítványiakról.

A közelmúlt napokban egy olyan könyv került kezembe, melynek értéke az erdészeti altisztekre nézve olyan nagy, hogy azt eléggé megbecsülni nem lehet.

Benne van, persze dióhéjban, a különböző erdőbirtokoknál szolgáló erdőőrök élete, vagy jobban mondva tengődése.

Eszem ágában sincs hozzáfogni, ezen könyv dicsérséhez, mert tudom, hogy annyi erőm nincs és azonfelül az önönmagát dicséri s a ki olvasta úgy mint én, az bizonyára osztozik nézetemben.

Nem más ez a könyv, mint a „Röpirat“ melyet az igen tisztelt collega urak olyan nehezen akarnak olvasni.

Leirok röviden egyet-mást róla, még pedig csak úgy, a hogy tudom, nagy körvonalakkal bejárva azt, itt is, ott is egyet-kettőt lopva ki belőle.

Megismertet minket ez a könyvecske az erdővel,

még a napsugár sem tud áthatolni rajta. A lombok csaknem a földig hajolnak és ugyszólván sűrű sötét lugast képeznek, mely védelmet és hűvösséget nyújt nekik. Indiában a hajtók első sorban a korintha bokrokat szokták felkutatni.

Angol lapokban csaknem minden esztendőben megjelennek bizonyos hírek, hogy ebben vagy abban a „radsa“-ságban az utolsó hat hónap alatt a tigrisek 100 pásztort, 50 levélhordót, 100 mezei munkást stb. faltak fel. A valóság pedig az, hogy ennél a számnál sokkal többen estek a fenevadak áldozatául, de sok ok miatt ezt elhallgatják.

A tigris — és erről leginkább a benszülöttek tanuskodhatnak mellettem — nem éjjeli ragadozó. Minden időben el-cserkészget s meg tudja találni a helyeket, ahol zsákmány kínálkozik. Legszívesebben a folyók partján szeret leskelődni, mert ide terelik itatásra az állatokat, s mert az emberek is sűrűn járnak ide vallásos mosakodásaikat végezni. Az ilyen hívók közül bizony sokan esnek a fenevadaknak áldozatul.

Indiának sok vidékén tapasztalták már, hogy e ragadozó állatok közül igen sok csakis emberhussal táplálkozik, a miért is „emberevők“-nek nevezték el őket. Ezek a gourmandok megvetnek minden egyéb állatot, szarvast, vadkant, antilopot és csak az emberre vadásznak. Igen szép vonás tőlük, hogy sem nemzeti-ségre, sem vallásra nincsenek különös tekintettel, nekik minden ember ember. Ime az egyenlőség.

Mint a macskához illik, alattomos. Észrevétlenül veti magát áldozatára és rettenetes karmait annak nyakába ássa, úgy, hogy ez már az első csapástól holtan rogy össze. Egész könnyűséggel cipel tova egy embert, egy szarvast, de sőt egy lovat vagy bivalyt is. Hogy mekkora az erejük, erre nézve egy utleírásban a következőket olvastam:

„Banatam déli partján egy főnök — röviddel megérkezésem előtt — négy emberrel őriztetett egy igen szép lovat, melyet csak most vett. Hogy az ott gyakran jelentkező tigriseket távol tarthassák, az istállók előtt levő szabad téren az örök tüzet gyújtottak. Egy-

az erdőőrrel és az erdőőr helyzetével általánosságban, azután pedig a kincstári, közalapítványi, hatósági és magán uradalmi erdőőrrel külön-külön, megmutatva azok szolgálatát, jövedelmét, előnyét és hátrányát egymással szemben, végül pedig magában foglalja azt a nagyszerű alapszabályt, melynek jóvágyását minden igazi erdészeti és vadászati altiszt nehezen várja.

Minden embernek kötelessége első sorban a maga bajával törődni, ennél fogva én nekem is legyen szabad a közalapítványi erdőőrrel kimutatottakhoz hozzászólanom.

Az ott kimutatott négy erdőőri osztályon felül igenis van még három főerdőőri osztály is, éppen olyan fizetéssel mint a kincstári főerdőőröknél. Ez utóbbiaknál az illetményföld három kat. hold, a III. osztályú főerdőőrnél 20 ürm³ a II. és I. osztályúnál pedig 24 ürm³ I. oszt. kemény dorong tűzifajárandósággal egybekapcsolva.

Ezek szerint tehát téves az, mintha a közalapítványi erdőőr az I.-ső erdőőri osztály elnyerése után befejezte volna pályafutását s vége volna minden reményének a további előhaladásra.

Sehol sem lehet annyit reményleni, mint a közalapítványi erdőőröknél s hogy egy kissé világosabb legyen a dolog, felhozok erre egy példát:

Ismertem egy közalapítványi erdőőrt, ki ötven éven felül szolgálta a közalapítványi erdészetet — ha jól emlékszem reá, értem ugyanis kinevezési okmányát, 1853 évben lett előléptetve II. osztályú erdőőré s daczára 1855 évben jó sikerrel lerakott alerdézi vizsgájának és jó magaviseletének, ily hosszú szolgálata után is csak mint II. osztályu erdőőr lett nyugdíjazva. Mondja meg most nekem valaki, nem volt-e elég ideje az illetőnek reménykedni?!!

Igy megy az nálunk legnagyobbreszt; vannak azonban itt is kivételek, még pedig olyanok, kik 10—12 évi szolgálatuk, vagy ennél rövidebb idő alatt is feljutottak a főerdőőri polgcza. Már hogy miként jutottak olyan gyorsan oda, találja ki mindenki magának tetszése szerint.

Pár évvel ezelőtt megtörtént az új rendszerezés alkalmával, hogy a II. osztályuak nagy részét a III.-ik osztályba sorolták. Ez azután előléptetés!!

Szolgálati viszonyainkra nézve megjegyzem, hogy nálunk sok az „erdővédség“, mely nem más, mint egy főerdőőr vagy I. oszt. erdőőr vezetése alatt levő 500—2000 kat. holdig terjedő erdőbirtok, melynek kezelése a legközelebb fekvő erdőgondnokságra van bízva. A többi szolgálat pedig éppen olyan, mint a kincstárnál, csak hogy talán kissé szigoritva.

Azt mondja továbbá a „Röpirat“, hogy az áthelyezés módja nálunk rosszabb mint a kincstárnál. Mindenesetre rosszabb és pedig sokkal rosszabb. Nálunk legtöbbször csak büntetésből helyeznek át valakit, ez ellen nem szólhat senki egy árva szót sem, de már az nagyon furcsa, hogy míg a felvidéken magát jól viselő erdőőr egész életén át hegyes, völgyes, szegény s nagyon terhes szolgálatú állomáson tengődik, addig a másik szép lapályos, jól termő vidéken és rendesen kisebb kerülettel, kényelmesen éli világát.

Ne higgye senki, hogy ezt irigységből mondottam volna, legkevésbé sem, csak azért hoztam fel ezt, hogy nálunk bizony nagyon is kíváncsok volna a rendes áthelyezési idő életbe léptetése.

Ha például minden hatodik évben történnék az áthelyezés, 30 évi szolgálat alatt öt helyen megfordulna az illető. Megpróbálná nem csak a jót, de a rosszat is.

szerre csak rettenetes ordítás riasztotta meg őket; egy tigris keresztül ugrott a csaknem három méter magas bambuszkerítésen, a tűz és az alvó örök között odasurrant a drága lóhoz és azonnal leterítette. Mielőtt az örök felocsudtak volna, zsákmányával együtt keresztül ugrott a kerítésen és eltűnt.

Hogy ez a rabló mily szörnyű pusztításokat viszigbe a jámborabb állatok falkájában és hogy mennyit pusztít el közöttük, az nem is képzelhető. Tény az, hogy az indiaiak, de a közöttük lakó európaiak is a tigrist a kegyetlenség prototípusának tekintik és rettegnek tőle.

Igen érdekesek azok a vadászatok, melyekkel a tigris a pávákat pusztítja. Csak hogy a páva igen okos szárnyas és akárhányszor is tuljára a tigris eszén. Rikácsoló kiabálása a többi állatoknak is figyelmeztetésül szolgál, úgy hogy a tigris az eredménytelen vadászat után még guny tárgya is lesz. Igen gyakran a majmok veszik át a figyelmeztetés szerepét. Füttyülni és ordítani kezdenek, ha a foltos fenevadat megpillantják és így ráterelik a hajtók és vadászok figyelmét.

Amaz állatok közt azonban, melyek a tigrist legelsőb megérzik, első helyet foglal el az elefánt. Már messziről megérzi a tigrist és elkezdi trombitálni. Éppen ezért tigrisvadászatoknál az elefántoknak nagy hasznukat lehet venni.

Természetes, hogy ily körülmények között India lakóira nézve évszázadok óta a tigris pusztítása ugyiszlólván életkérdés, mely azonban mind e mai napig nincs megoldva. Régebb időkben csakis India fejedelmei rendeztek tigrisvadászatokat, ezeknél azonban inkább a pompa játszott szerepet és vajmi kevés vadat pusztítottak.

Az audhi nábobról ezeket beszéltek:

„A fejedelem egész sereg gyalogossal, lovassal, tűzérsséggel, ezernél több elefánttal, egy táborra való szekérrel, tevével lovakkal és ökrökkel vonult ki. Feleségei fedett kocsikban ültek. Kíséretéhez tartoztak még bajaderok, énekesek, csepürágók, vadászeleopardok, sólymok stb. Persze, hogy ezt a lármás tömeget elkerülte minden tigris, mely rendszerint elrejtőzik a nagyobb tömegek elől.“

Nézetem szerint ez volna az egyenes igazság. De ki volna, a ki azt merné keresni? Csak merjen valaki szólni legcsekélyebbet is az előléptetések lassúsága miatt! Alapos rendreutasítás mellett megmondják neki „nem lehet mindenki püspök, elégedjék meg azzal, a mije van, ha pedig nem tetszik, mehet oda, a hol jobb az élet, mindenki maga a kovácsa a saját szerencséjének” végül pedig nagy nyomatékossgal hangsúlyozva hozzá teszik „kutya akad, csak korpá legyen.”

Miért van ez így?! Azért, mert egyrészt nagyon szétszórtan vagyunk az országban, másrészt pedig az egyedüli szószólónkat, az Erdészeti Ujságot nem pársoljuk. Ezen közömbösségünk pedig nagy hátrányunkra van nagy szétszórtságunk mellett. Az Erdészeti Ujság legalkalmasabb eszközünk bajainkat és örömeinket nyilvánosságra hozni s kellő tanácsok és útbaigazítások megadása mellett saját véleményeinknek is készségesen ad helyet, csak be kell azokat küldeni hozzá, nem csak magának otthon megtartani, mert úgy sohasem vergődünk zöld ágra. Ugy látszik azonban, hogy mi közalapítványiak úgy maradunk vissza a többi kartársaktól, mint a kínaiak a többi civilizált népektől, Nézzük csak a kincstáriakat, azok már élvezik a magasabb fizetés gyümölcsét, a minek szivből örülök, mert tudom; hogy megérdemelték. Ha jól emlékszem, még 1896-ik évben kijött egy kultuszministeri rendelet, mely megállapította az ügyköréhez tartozó „szolgák” részére a 300 frt készpénz fizetés minimumát. Hát mi szegény elátkozott erdőőrök csak évtizedek hosszú sora után juthatunk ehhez?! Szépen nézünk ki, modhatni nagyon keserves állapot ez. Nem kellene egyéb, mint a dolog megvitatását az Erdészeti Ujságban kezdeni, az eredménnyel pedig felsőbbségünkhöz a baj orvoslása végett annak rendje és módja szerint fordulni.

Mert máskülönben nálunk a kincstáriak jelenlegi szervezéséhez hasonlót talán csak 50—70 év múlva érhetnek el szegény utódaink s mi a mostani körülmények közt nem igen számíthatunk reá.

Fel tehát testvérek! kérjünk és megadatik nekünk, a mi minket jogosan megillet. Közönyösséggel és nembánomsággal csak a feljebbvalóink lenezését érjük el, egyebet semmit.

Szóljon mindenki hozzá a mit tud, ha én tévedtem valamiben, legyetek elnézőek és igazítsatok rendesebb utra, halás köszönettel fogom azt venni. Isten velünk! s „Ha Isten velünk, ki ellenünk?”

Egy m. kir. közalapítványi erdőőr.

LEVELEZÉS.

Telki (Pest m.) 1900 augusztus 3.

Tekintetes szerkesztő úr!

Egyéb közlendők hijával legyen szabad egy pár vidékembeli hirt közölni, melyek közül ugyan egyik sem jó, de jellemző arra, hogy a hol a szerencsétlenség egyszer felüti a fejét, ott azután garázdálkodik is.

Zsámbékon mult hó 28-án nagy égháboru volt, mely alkalommal a villám lecsapott egy gazda házába s felgyújtotta azt; leégett nem csak a ház, de a már behordott gabona és takarmány is.

Ugyancsak Zsámbékon történtek még a következők, is: egy 17 éves paraszt legénynek a cséplőgép bekapta és levágta a jobb lábát. Egy 45 éves férfi a felett való bánatában, mert a feleségével összeveszett, felakasztotta magát, de az asszony észrevette tettét, lármát csapott s az erre átfutó szomszéd még élve vágta le a halálra szánt embert. Egy jómódu gazda pörösködött a község jegyzőjével s miután nyilván pörvesztes lett, elkeseredésében három késszurást ejtett a testén, azután levette ruháit egy utcai kutba vetette magát, melyből már csak a hulláját huzzák ki.

Az a vadásztársaság, melyet itt képen bemutatok és melyben én is részt vettem, nem volt ilyen tarka. Ott volt a mysorei maharadsa, egy angol magasabb hivatalnok és egy sereg felfegyverkezett indus. Elefántokon és lovakon nyargaltunk.

Az elefánt az egyetlen állat, mely felveszi a harcot a tigrissel és ezenkívül, mint említők, már előre megérzi közelségüket.

Vadásztársaságunk az ugynevezett lapp módszer szerint járt el, ami abból áll, hogy 4—5 méternyi távolságban magas bambuszrudakat állítanak fel, ezek körül nagy, erős hálókat kötöznek, melyek egyes jól kiválasztott helyeken egymásba futnak.

Ezek mögé a legjobb vadászok számára magas emelvényt tákolnak össze. A vadászok kell hogy pompás fegyverekkel, kifogástalan lővőszerekkel és sok türelemmel lássák el magukat. Gyakran bizony napok telnek bele, hogy a fenevadat a rengeteg sűrűjéből, hová ember alig hatolhat, kizavarják. Hatalmas tüzeket gyujtanak, égő fáklyákat sistergő rakétákat

dobálnak, köveket hajigálnak és tamtamokkal, dobokkal tülkökökkel addig lármáznak, míg a tigris mégis csak odahagyja rejtékét. Könnyű volna neki a négy méter magas hálóe keresztül ugrani, de csodálatosképpen nem próbálkozik meg vele, inkább neki rohan a kerítésen kívül levő hajtóknak, akik aztán baltákkal, tüzcsovákkal az emelvényen lesben álló vadászok felé kergetik.

Akárhányszor megesik, hogy a vad úgy belebonyolódik a csak lazán kiterített hálóba, hogy könnyű szerrel el lehet ejteni. A víztől pedig éppenséggel nem fél. A legsebesebben folyó vizen keresztül uszik és lerántja a hajóról annak kormányosát. Ami tigrisünk is, még az utolsó pillanatban is menekülni akart egy vizen keresztül, azonban társam, az angol tisztviselő golyója leterítette.

Szerencsére éppen a fején találta, mert ha a golyó nem a fejét vagy a szívet éri, a tigris föl sem veszi s úgy rohan tova, testében több golyóval, mintha kutyabaja volna. Természetes, hogy aztán csakhamar

Mányon egy Dietrich nevű földbirtokos tanyáján tűz ütött ki s oda végezt összes behordott gabonája, a még lábon álló zabját pedig rövidre rá a jég verte el.

Kiss Pál szegzárdi vendéglős múlt hónap 29-én több barátjával kísértelt az ottani holt Dunához fürdeni, fürdés előtt átadott egy asszonynak két üveg jóféle szegzárdi vörös bort, hogy hűtse be, majd ha megfürödtek, megisszák. Nem ivott bizon a szerencsétlen abból egy kortyot sem, hanem annál többet a Duna vizéből, mert fürdés közben görcs fogta meg s mire társai segítségére siettek, már csak a hulláját huzhatták ki a vízből. A szerencsétlent mindenki sajnálja, mert nagyon jóra való, derék ember volt, s magam is jó barátot vesztettem benne. Az illető biztosítva volt baleset ellen 6000 koronára, feleségének azonban csak kétezret fizettek ki, azt állítva, hogy esete nem volt tulajdonképpen baleset, mert minek ment olyan olyan helyre fürdeni, hol baj érhetne. Bizon elég furcsa felfogás a baleset megállapításánál s az egész környéken nagy a felháborodás az illető biztosító társaság ellen.

Tegnap este gyönyörű természetűi tüneménynek voltam tanúja. Ugy 8 óra felé sötét felhő kezdett emelkedni nyugat felől; villámlott és dörgött erősen. Egyszerre éppen 8 óra 20 perczkor — egy izzó golyó, akkora, mint a telihold, ereszkedett le Zsámbék alatt az égről tőlem alig 20 lépésnyire, mely röptében szétrobbant s 60—80 izzó testecske lett belőle, melyek esés közben egyszerre úgy csoportosultak, mint egy 2—3 méter hosszú felkiáltó jel s nagy sistergéssel hullottak alá a földre, bevilágítva átható fényükkel az egész környéket. Mondhatom, hogy ennél szebb tüneményt még nem láttam.

Szívélyes üdvözléssel

igaz hive

Dániel Rupert
erdőőr,

Sor-sz.	Név	Lakhely	Megye
419.	Balog Imre	Sás-Telek	Bihar
420.	Varga István	Hetsehely	Baranya
421.	Nagy István	Moson	Moson
422.	Rettinger József . . .	Szkcizó	Bars
423.	Tichy Ferencz	"	"
424.	Horváth József	Nádasd	Baranya
425.	Gyulay János	Szolyva	Bereg
426.	Martinek Lajos	Kürth	Komárom
427.	Petrovics István . . .	Nyitra-Kolos	Nyitra
428.	Szlimák János	"	"
429.	Berger Antal	Janófalú	"
430.	Herczeg Ferencz . . .	Uj-Massa	Borsod
431.	Varga András	K. Németfalú	Zala
432.	Psenyicska Antal . . .	Pásztó	Heves

Különfélék.

Kérelem. Felkérjük mindazokat, kik a röpiratot utólagos fizetés mellett rendelték, hogy annak árát még e hó folyamán beküldeni sziveskedjenek. Lapunkat a jövő október elejétől képekkel diszítve s ha csak lehetséges lesz, meg bővített alakban is szándékozván kiadni, az eddiginél nagyobb támogatásra is lesz szükségünk, mert kiadásaink ez által tetemesen szaporodni fognak. Erre való tekintettel ismételve kérjük mindazokat, kik ezt még meg nem tették, hátralékaik törlesztésére és előfizetéseiknek ugyancsak még e hóban való megújítására.

Szerkesztői üzenetek.

J. Jelinek Béla urnak, Torvaj. Igazsága van, hogy lapunk elég drága, de hát ennek nem mi vagyunk az okai, hanem az erdészeti és vadászati altisztek ama része, mely pártolásban nem részesíti. Lenne csak pár ezer rendes előfizetőnk, akkor mindjárt kibővítve, sőt még képekkel diszítve is lehetne kiad-

Névjegyzéke

azoknak az erdészeti és vadászati alkalmazottaknak, kik az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesületbe leendő belépésüket bejelentették.

kiadja a párját eme sebek következtében, melyeket csakhamar milliószámra lep el a sok rovar. Alig hogy a tigrist a halálos lövés érte, nagy ordítózással fordult fel a különben csekély vízben és hajtóink azonnal rávetették magukat. A tigris szállításával nagyra vannak a bennszülöttek. dicsénekeket zengenek szállításközben s ha rájuk nem vigyáznak, még a holt tetemet újból és újból is megszurkálgatják.

Indiában különben nemcsak hajtóvadászattal irtják a tigriseket, de akadnak magánosok, akiket a nimródi szenvedély a tigrisek ellen üz. Így beszélt nekem Rice angol hadnagy, hogy ő igen rövid idő alatt 68 tigrist és 25 medvét ejtett.

Az angol kormány még díjat is tűzött ki a tigrisek pusztítására és minden elejtett tigrisért 10 rupiát fizet.

Ugyancsak Indiában volt egy izben részem tigrisviadalban. Dsodsohortában (Jáva) történt, Susuhunan székhelyén. A nagy arénába ezerszámra gyűlt össze a nép, maga a fejedelem pompás díszben, körülvéve országa nagyjaitól és testőrségétől. Az aréna 4½ méternyi magasságban emelkedett a bambuszszal körülkerített porond felett. Itt várta be a bivaly, melynek nyaka és szarvai virágfüzérékkel voltak díszítve, halálos ellenségét, a tigrist, mely egy nagy szekrényben volt

elzárva. Mikor ennek tolóját felhúzták, a tigris hatalmas ugrással termett ki, hogy a bivalylyal megmérkőzzék. Ez bátran állt vele szembe és az éhségtől elgyengült tigris gyáván sompolygott vissza faalkotmányába. A hajtók előugrottak és tüzzel és lándzsaheggyel kezdték ingerelni. Erre azután tompa ordítással előugrott és megkezdődött a többé-kevésbé egyenlőtlen harc. A bivaly bögeve kezdett maga körül forogni és egyre szarvait mutogatta. Egyszer aztán neki ugrott a bivaly a tigrisnek és neki szorítja a kerítésnek. Csakhogy a másik pillanatban a tigris már ott volt a bivaly hátán és fogaival marcangolni kezdte a nyakát. Hogy dagadt most mindkét állatnak az izma! Egy villámgyors mozdulattal azonban leveti magáról a tigrist és ez nem tud többé ráugrani. Kuszik felfelé a kerítésen, hogy onnan dobja magát ellenfelére. Rémületes egy ugrás, de a bivaly a szarvaival fogta fel a tigrist és magasan feldobta a levegőbe úgy, hogy ez kimerülve és súlyos sebektől borítva terül el a földön. A nép ujjongani kezdett, mert mindenki örül a tigris pusztulásának és az ugynevezett game-longok elősiettek, hogy a fenevadnak a kegyelemdöfést megadják.

M. S.

nunk. Ezt akarnók elérni mnlt számunkban lévő előfizetési felhívásunkkal. Addig, míg csak néhány száz olvasónk van s ennek is csak egy része fizet pontosan, nem lehet sem az árt leszállítani, sem a lapot megnagyobbítani. A röpirat árát azért szállítottuk úgy le, hogy azt már most a legszegényebb kartárs is megszerezhesse. **Pollák Rezső** urnak, Bozók. A röpiratot 8-án postára tettük. **Grüner Mihály** urnak, Hámor. Úgy elfizetése, valamint 3 kor. hozzájárulás beérkezett. Köszönet! **Keresztes Mihály** urnak, Túrje. „A fáczán és fogoly vadászata” című művet kívánságához képest utánvétellel megüldettük. **Stadler Lajos** urnak, Sebesi pusztá. Intézkedtünk, hogy Önnek „A vadór” című könyv utánvétellel megküldessék. **Kovács Antal** urnak, Kis-Örs. 2 korona beérkezett. **Géczy Kálmán** urnak, Nagy-Zsám. Szabó Ödön nevű előfizetőnk nincs s így lakását sem ismerjük. Gardiás kartárs buzgó hívünk. Üdvözlét! **Bnder Antal** urnak, Gyekés. Röpiratot 13-án postára tettük. Sajnáljuk, hogy elhagy minket! **Varga István** urnak, Hetsehely. A lapot innen pontosan küldjük. Sziveskedjék az ottani postán utánna nézni. Ha valamely szám elmarad, tessék a postán reklamálni, mit ez ingyen köteles teljesíteni. Neve most van a jegyzékben.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

437 erd. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Zemplén vármegye Sztropkói járási II-od előléptetés esetén III-ad oszt. erdőőri állása megüresedvén, felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1879 évi XXXI. t. cz. 37-ában előirt szakvizsga letétel és addigi alkalmazásukról szóló bizonyítványaikat, folyó évi szeptember hó 15-ig a vármegye közisg erd. bizottságához nyujtsák be.

A magyar nyelven kívül a tót nyelv ismerete is szükséges; az állással összezatolt összes évi járandóság 720, illetve 660 korona és folyó évi október 1-én elfoglalandó, a kinevezendő erdőőr egy évi próba idő után fog véglegesítettetni.

S.-A. Ujhelyben 1900 évi augusztus hó 7.

Szerviczky Ödön s. k.
közisg. erd. bizottsági elnök.

1104/1900. szám.

PÁLYÁZAT FÖERDŐÖRI ÁLLÁSRA.

A nagysinki m. kir. járási erdőgondnokságnál üresedésbe jött főerdőőri állásra pályázat hirdettetik.

A főerdőőr illetményei a következők: 720 kor. évi bér, 100 kor. lakbér, 80 kor. ruhaátalány, 60 kor. tűzifaváltság.

A kinevezendő főerdőőr irodai teendőket is köteles végezni, miért is csak oly egyén pályázhat, ki az 1879 évi XXXI. t. cz. 37-ában foglalt kellekeken kívül ép-erős testalkotót, jó látó, beszélő- és hallóképességét m. főorvos- vagy honvéd t. orvos által igazolja, ki a magyar nyelvet írásban és szóban birja és végül jó írása van. — A ki ezen kívül irodai szolgálatban való jártasságát is igazolja, az előnyben részesül.

Pályázók felhivatnak, hogy csak is saját kezüleg irt, fennti okmányokkal felszerelt bélyeges kérvényüket f. évi augusztus hó 26-ig a segesvári m. kir. állami erdőhivatalnál lehetőleg személyesen nyujtsák be.

Miután ezen állás nyugbérrel is lesz egybekötve, a kinevezés feltételeesen — egy évi próba időre — történik s illetve ezután véglegesítettetik.

Kelt Segesváron 1900 évi augusztus hó 1-én.

M. kir. állami erdőhivatal.

Legjobb és legolcsóbb

VARRÓGÉPEK

FEDÁK ISTVÁNNAL

Bécs VI. Mariahilferstrasse 49.

★ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ★

Az Erdészeti Ujság Könyvpiacza.

Az Erdészeti Ujság szerkesztőségénél megrendelhetők:

1. Fónagy József:

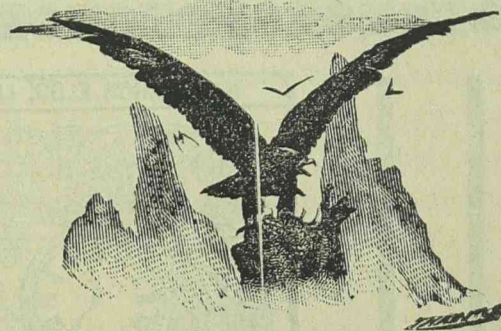
„A vizsla idomítása”, diszkötésben 6 K.
„A fáczán és fogoly vadászata”, diszkötésben 6 K.

2. Podhradszky Emil:

„Az erdő és annak fentartója hazánkban a második évezred elején” (Röpirat) füzve, bérmentetlen 1 K.

Ajánlott küldéssel minden mű 35 fil. több.
Ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe.

Az Erdészeti Ujság
szerkesztősége.

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitérésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészies kivitel.

BUDAPEST, II, Donáti u. 16.

A természet } állattani, vadászati és halászati
és Halászat } képes folyóirat. Egy évre 6 kor.
Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

ELSŐ RANGU EGYENRUHÁZATI INTÉZET.

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPESTEN

IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Számát műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hájó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közreboocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású, — erdészeti és erdő altiszti egyenruhák nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a be-
tekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megren-
delők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnék. — Vevőink
kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készsággal beszerezünk és a vidéki megren-
delések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olesó reklám árak által régi vevőinket meg-
téveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez
szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb
figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva. Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan meg-
bizott erdészeti egyenruha-szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagja.

JUTÁNYOS ÁRAK.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller & Janos
Szeged

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. javítások pontosan eszközöztetnek.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-forrás.